

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TOÁN 9
HƯỚNG DẪN BÀI TẬP VỀ NHÀ - ĐỀ SỐ 1
Tài liệu lớp học zoom - 18h - 21h15 - Tối chủ nhật - 23/26 Nguyễn Hồng

Họ và tên:Ngày học:

Câu 1. (2,0 điểm)

- a) Không sử dụng máy tính cầm tay, giải hệ phương trình $\begin{cases} x+3y=1 \\ 2x-y=9 \end{cases}$

$$\text{Ta có: } \begin{cases} x+3y=1 \\ 2x-y=9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x+3y=1 \\ 6x-3y=27 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 7x=28 \\ y=2x-9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=4 \\ y=-1 \end{cases}$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(4; -1)$

- b) Gọi x_1, x_2 là hai nghiệm của phương trình: $x^2 - 4x - 7 = 0$

Tính giá trị của biểu thức $T = \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} - 2$

Phương trình có $ac = -7 < 0$ nên luôn có 2 nghiệm phân biệt

Áp dụng hệ thức Vi-et ta có: $\begin{cases} x_1 + x_2 = 4 \\ x_1 x_2 = -7 \end{cases}$. Khi đó ta có:

$$\begin{aligned} T &= \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} - 2 = \frac{x_1^2 + x_2^2}{x_1 x_2} - 2 = \frac{(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2}{x_1 x_2} - 2 \\ &= \frac{4^2 - 2 \cdot (-7)}{-7} - 2 = \frac{-44}{-7} - 2 = \frac{44}{7} \end{aligned}$$

Vậy $T = \frac{44}{7}$

Câu 2. (2,0 điểm)

- a) Xác định a để parabol $(P): y = (2a+1)x^2$ đi qua điểm $M(2; -1)$

Parabol $(P): y = (2a+1)x^2$ đi qua điểm $M(2; -1)$ thì thay $x=2, y=-1$ vào $y = (2a+1)x^2$ ta có:

$$-1 = (2a+1) \cdot 4 \Leftrightarrow 2a+1 = \frac{-1}{4} \Leftrightarrow a = -\frac{5}{8}$$

- b) Cho parabol $(C): y = x^2$ và đường thẳng $(\Delta): y = 2mx - 4m + 5$ (m là tham số). Tìm m để (Δ) cắt (C) tại hai điểm phân biệt có hoành độ dương

Xét phương trình hoành độ giao điểm của (Δ) và (C) là:

$$x^2 = 2mx - 4m + 5 \Leftrightarrow x^2 - 2mx + 4m - 5 = 0(*)$$

Đề (Δ) cắt (C) tại hai điểm phân biệt có hoành độ dương thì phương trình (*) có hai nghiệm dương phân biệt :

$$\Rightarrow \begin{cases} \Delta' > 0 \\ S > 0 \\ P > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m^2 - 4m + 5 > 0 \\ 2m > 0 \\ 4m - 5 > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m > 0 \\ m > \frac{5}{4} \end{cases} \Leftrightarrow m > \frac{5}{4} \left(m^2 - 4m + 5 = (m-2)^2 + 1 > 0 \forall m \right)$$

Vậy $m > \frac{5}{4}$

Câu 3. (2,0 điểm)

a) Rút gọn biểu thức $P = \frac{x}{\sqrt{x+1}} + \sqrt{x} \left(\frac{1}{\sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x+2}} \right) + \frac{2}{\sqrt{x+2}} (x \geq 0)$

$$\begin{aligned} P &= \frac{x}{\sqrt{x+1}} + \sqrt{x} \left(\frac{1}{\sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x+2}} \right) + \frac{2}{\sqrt{x+2}} (x \geq 0) \\ &= \frac{x(\sqrt{x+2}) + \sqrt{x}(\sqrt{x+2} + \sqrt{x+1}) + 2(\sqrt{x+1})}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x+2})} \\ &= \frac{x\sqrt{x} + 2x + x + 2\sqrt{x} + x + \sqrt{x} + 2\sqrt{x} + 2}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x+2})} = \frac{x\sqrt{x} + 4x + 5\sqrt{x} + 2}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x+2})} \\ &= \frac{x\sqrt{x} + x + 3x + 3\sqrt{x} + 2\sqrt{x} + 2}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x+2})} = \frac{x(\sqrt{x+1}) + 3\sqrt{x}(\sqrt{x+1}) + 2(\sqrt{x+1})}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x+2})} \\ &= \frac{(x + 3\sqrt{x} + 2)(\sqrt{x+1})}{x + 3\sqrt{x} + 2} = \sqrt{x+1} \end{aligned}$$

b) Một tam giác vuông có độ dài hai cạnh góc vuông hơn kém nhau 7cm, độ dài cạnh huyền bằng 17cm.

Tính độ dài hai cạnh góc vuông

Gọi độ dài cạnh thứ nhất của tam giác vuông là $x(cm)$ ($x > 0$)

Khi đó độ dài cạnh thứ hai của tam giác vuông $x + 7(cm)$

Áp dụng định lý Pytago ta có phương trình :

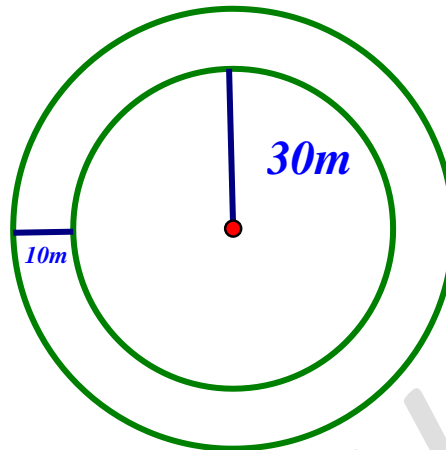
$$x^2 + (x+7)^2 = 17^2 \Leftrightarrow x^2 + 7x - 120 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 8(tm) \\ x = -15(ktm) \end{cases}$$

Vậy độ dài cạnh thứ nhất của tam giác vuông là 8cm, độ dài cạnh thứ hai là 15cm

Câu 4. (2,0 điểm)

a) Theo dự án công trình nông thôn mới, đoạn đường Nguyễn Viết Xuân cần được đầu tư để là 500m cống thoát nước có dạng hình trụ. Nhà nước hỗ trợ 80% tổng kinh phí, phần còn lại là đóng góp của người dân sinh sống trên đoạn đường đó. Biết mỗi chiếc cống có chiều dài 1m, bán kính trong bằng

30cm, độ dày bằng 10cm (như hình dưới). Biết giá thành để hoàn thiện $1m^3$ bê tông là 900.000 đồng, tính số tiền người dân phải trả thêm để làm cống ở đoạn đường trên (làm tròn đến hàng triệu đồng)?

Thể tích phần bê tông để làm 1 chiếc cống :

$$V = \pi \cdot 0,4^2 \cdot 1 - \pi \cdot 0,3^2 \cdot 1 = 0,07\pi (m^3)$$

Giá thành để hoàn thiện 1 chiếc cống : $0,07\pi \cdot 900000 \approx 197920$ (đồng)

Để làm 500m cống thoát nước , mỗi chiếc cống có chiều dài 1m thì cần 500 chiếc cống

Nên giá thành để hoàn thiện đoạn đường : $197\ 920 \cdot 500 = 98\ 960\ 000$ (đồng)

Số tiền người dân phải trả thêm là : $98960000 \cdot 20\% = 19.792.000 \approx 20$ (triệu đồng)

b) Giải phương trình $\sqrt[3]{4x-12} + \sqrt{6-x} - 3 = 0$

ĐKXĐ: $6-x \geq 0 \Leftrightarrow x \leq 6$

Đặt $\begin{cases} u = \sqrt[3]{4x-12} \\ v = \sqrt{6-x} \geq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} u^3 = 4x-12 \\ v^2 = 6-x \end{cases} \Rightarrow u^3 + 4v = 12$. Ta có hệ phương trình :

$$\begin{cases} u + v - 3 = 0 \\ u^3 + 4v^2 = 12 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} v = 3 - u \\ u^3 + 4(3-u)^2 = 12 (*) \end{cases}$$

$$(*) \Leftrightarrow u^3 + 4u^2 - 24u + 24 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} u = 2 \\ u^2 + 6u - 12 = 0 \end{cases}$$

$$+) u = 2 \Rightarrow v = 1 \Rightarrow \sqrt{6-x} = 1 \Leftrightarrow x = 5 (tm)$$

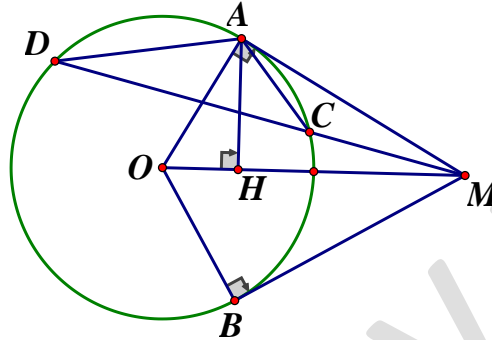
$$+) u^2 + 6u - 12 = 0 \Rightarrow \begin{cases} u = -3 + \sqrt{21} \Rightarrow v = 6 - \sqrt{21} (tm) \\ u = -3 - \sqrt{21} \Rightarrow v = 6 + \sqrt{21} (tm) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \sqrt{6-x} = 6 - \sqrt{21} \\ \sqrt{6-x} = 6 + \sqrt{21} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -51 + 12\sqrt{21} \\ x = -51 - 12\sqrt{21} \end{cases} (tm)$$

$$\text{Vay } S = \{5; -51 \pm 12\sqrt{21}\}$$

Câu 5. (2,0 điểm)

Cho đường tròn $(O; R)$, lấy điểm M nằm bên ngoài đường tròn sao cho $OM = 2R$. Qua M vẽ hai tiếp tuyến MA, MB (A, B là hai tiếp điểm) và cát tuyến không đi qua tâm O cắt đường tròn tại C và D (C nằm giữa M và D)

a) Chứng minh tứ giác $MAOB$ nội tiếp một đường tròn

MA là tiếp tuyến của đường tròn $(O) \Rightarrow \angle OAM = 90^\circ$ (tính chất tiếp tuyến của đtròn)

MB là tiếp tuyến của đường tròn $(O) \Rightarrow \angle OBM = 90^\circ$ (tính chất tiếp tuyến)

Tứ giác $MAOB$ có $\angle OAM + \angle OBM = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$ mà hai góc đối nhau

$\Rightarrow MAOB$ là tứ giác nội tiếp

b) Chứng minh $\triangle DAM \sim \triangle ACM$

Xét (O) có :

$\angle ADC = \angle MAC$ (góc nội tiếp và tiếp tuyến dây cung cùng chắn cung AC)

$\Rightarrow \angle ADM = \angle MAC$

Xét $\triangle DAM$ và $\triangle ACM$ có :

$\angle AMD$ chung, $\angle ADM = \angle MAC$ (cmt) $\Rightarrow \triangle DMA \sim \triangle ACM$ (g.g)

c) Kẻ $AH \perp OM$, chứng minh $AH = \frac{1}{2} \sqrt{DM \cdot CM}$

$\triangle DMA \sim \triangle ACM$ (cmt) $\Rightarrow \frac{MA}{MD} = \frac{MC}{MA} \Rightarrow MA^2 = MC \cdot MD$ (1)

$\triangle OAM$ vuông tại A , theo định lý Pytago, ta có :

$OM^2 = OA^2 + AM^2 \Leftrightarrow AM^2 = OM^2 - OA^2 = 3R^2$

$\triangle OAM$ vuông tại A , đường cao AH , ta có :

$\frac{1}{AH^2} = \frac{1}{OA^2} + \frac{1}{AM^2} \Rightarrow \frac{1}{AH^2} = \frac{1}{R^2} + \frac{1}{3R^2} = \frac{4}{3R^2}$

$\Leftrightarrow AH^2 = \frac{3R^2}{4} = \frac{AM^2}{4} \Rightarrow AM^2 = 4AH^2$ (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow 4AH^2 = MC \cdot MD \Rightarrow AH = \frac{1}{2} \sqrt{DM \cdot CM}$ (đpcm)